

D E C I Z I E

20 septembrie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecător

Judecătorii

Valentina Clevadî

Galina Stratulat, Iulia Sîrcu,

Dumitru Mardari și Iuliana Oprea

examinînd recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”,
în cadrul procesului de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere
Limitată „Tivali-Com”,

cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată
„Tivali-Com”, în proces de insolabilitate împotriva Întreprinderii Individuale „Tomailî-
Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind anularea actelor juridice,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 05 aprilie 2017, prin care cererea
depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind înlăturarea din proces a
juristului Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, a fost respinsă,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chişinău din 24 mai 2017, prin care a fost admisă
cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-
Com”,

A C O N S T A T A T:

Prin hotărârea Curții de Apel Chişinău din 23 decembrie 2013 a fost intentat
procesul de insolabilitate fața de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”.

La 19 ianuarie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de
insolabilitate a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii
Individuale „Tomailî-Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind
anularea actelor juridice.

În motivarea pretențiilor a indicat că la 09 octombrie 2011 între Societatea cu
Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo” a fost
încheiat un contract, iar conform pct. 1.1. Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-
Com” a preluat careva datorii a Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” în suma de

147424,87 lei, potrivit pct. 2.1. s-a obligat să achite terțului Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” suma în mărime de 147424,87 lei.

Menționează reclamanta că la 09 octombrie 2011 Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a încheiat încă un contract cu Societatea cu Răspundere Limitată „Romanța-Plus”, iar potrivit pct. 1.1. din contract, a preluat datoriile Societății cu Răspundere Limitată „Romanța-Plus” în suma de 187797 lei, obligându-se prin pct. 2.1. să achite Societății cu Răspundere Limitată „Soldi” suma în mărime de 187797 lei.

La data încheierii contractelor 09 octombrie 2011, Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” nu avea datorii, obligațiuni, nici față de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, nici față de Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo”, nici față de Societatea cu Răspundere Limitată „Romanța-Plus”.

Consideră că contractele respective sunt încheiate de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în detrimentul masei debitoare, afectând grav bunurile debitorului, având drept scop diminuarea neîntemeiată a activelor întreprinderii și majorarea pasivelor acesteia.

Pe parcursul examinării cauzei lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate a depus o cerere prin care și a concretizat pretențiile (f.d. 107, vol. I).

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate anularea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo” în sumă de 147 424,87 lei.

La 15 martie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” a depus o cerere privind înlăturarea din procesul de judecată a juristului Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate – Popaz Vera.

În motivarea cererii a indicat că în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a fost desemnat Chicu Dumitru, prin procura nr.33 din 08 aprilie 2014, procura nr. 03/17 din 17 ianuarie 2017 i-a delegat juristului întreprinderii dnei Vera Popaz, angajată în baza contractului individual de muncă, împuternicirile de reprezentare a intereselor Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate în organele de stat, în instanțele judecătorești în relațiile cu persoanele fizice și juridice.

Consideră că acțiunile administratorului insolabilității constituie o încălcare flagrantă a legislației în vigoare ce se materializează prin transmiterea atribuțiilor sale de administrare a procesului de insolabilitate a debitorului insolabil Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” către o altă persoană și respectiv, temei de drept la înlăturarea din procesul de judecată a juristului mandatat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017, a fost respinsă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind înlăturarea din proces a juristului Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” – Popaz Vera (f.d. 101-104, vol. I).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolvență împotriva Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind anularea actelor juridice. S-a dispus anularea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Agro”, privind transmiterea – preluarea sumei de 147424,87 lei la contul Societății cu Răspundere Limitată „Soldi” (f.d. 123, 124-128, vol. I).

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolvență a conchis că motivele invocate de reclamant sunt întemeiate găsindu-și reflectarea în probele acumulate la materialele dosarului.

Întru motivarea soluției, instanța de insolvență a reținut că nu a fost probat faptul existenței datoriei pretinse, precum și actul juridic care a stat la baza nașterii acesteia. Prin urmare nu este evidentă nici intenția de a produce efecte juridice.

La 07 aprilie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017, solicitând casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei noi încheieri prin care cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind înlăturarea din proces a juristului Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” – Popaz Vera să fie admisă.

Invocând ilegalitatea acestei hotărîri, la 02 iunie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărîrii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat faptul că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Potrivit prevederilor art. 434 CPC – recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 25 mai 2017 (f.d. 129, vol. I), fiind recepționată de către recurent la 02 iunie 2017 (f.d. 131).

Prin urmare, instanța de recurs consideră recursul ca fiind depus în termen.

La 25 iunie 2017 în adresa intimă a fost expediată copia recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, iar la 19 septembrie 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimata a solicitat respingerea recursului.

Instanța de recurs menționează că deoarece încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017 se contestă odată cu fondul, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” împotriva acestei încheieri, se va examina concomitent cu recursul declarat împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat împotriva

încheierii neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat hotărârii întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Actele pricinii certifică faptul că la 09 februarie 2011 a fost încheiat un contract între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo”, iar conform pct. 1.1. din contract Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a preluat careva datorii a Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” în suma de 147424,87 lei și potrivit pct. 2.1. s-a obligat să achită terțului Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” suma în mărime de 147424,87 lei.

Ulterior, la 19 ianuarie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, prin care a solicitat anularea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo”, privind transmiterea-preluarea sumei de 147424,87 lei.

În urma examinării acțiunii date, instanța de insolabilitate prin hotărârea din 24 mai 2017, a admis cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate împotriva Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind anularea actelor juridice. A dispus anularea contractului de preluare a datorie din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Agro”, privind transmiterea – preluarea sumei de 147424,87 lei la contul Societății cu Răspundere Limitată „Soldi”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 5, alin. (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuează expres că instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Instanța de recurs subliniază faptul că obiectul acțiunii dedată judecării este anularea unui contract de preluare a datoriei, astfel, este necesar de a reliefa prevederile art. 567 alin. alin. (1) și (2) Cod civil, care statuează expres o datorie poate fi preluată de un terț în temeiul unui contract cu creditorul. În acest caz, locul debitorului este preluat de terț. Debitorul inițial are dreptul să se opună contractului și să execute el însuși obligația.

În acest sens de menționat că, prezentul articol permite unui terț să i-a locul debitorului, în urma unui contract încheiat cu creditorul, reglementînd preluarea datoriei anterior scadenței.

Colegiul menționează că potrivit contractului de preluare a datoriei încheiat la 09 octombrie 2011 între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” pe de o parte, Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo” pe de altă parte și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” se atestă faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a preluat datoria Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” în sumă de 147 424,87 lei față de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”.

Instanța de recurs precizează că, în speță este contestată doar legalitatea contractului de preluare a datoriei enunțat mai sus, însă pentru o claritate logică a lucrurilor, este necesar de a evidenția faptul că la aceeași dată, 9 octombrie 2011 a fost încheiat un alt contract de preluare a datoriei între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” pe de o parte, Societatea cu Răspundere Limitată „Romanta-Plus” pe de altă parte și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a preluat datoria Societății cu Răspundere Limitată „Romanta-Plus” în sumă de 187797 lei, față de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, izvorâtă din contractul de subantrepriză nr. 11/15 din 15 noiembrie 2010.

În temeiul ambelor contracte de preluare a datoriei, Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a preluat datorii în sumă totală de 335 221, 87 lei.

Colegiul menționează că concluzia instanței de insolabilitate privind anularea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Agro”, privind transmiterea – preluarea sumei de 147424,87 lei la contul Societății cu Răspundere Limitată „Soldi”, este pripită și neîntemeiată.

Or, la dosar este anexat un înscris care este o probă incontestabilă, ordinul de plată nr. 7 din 10 octombrie 2011, din care rezultă că Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a transferat la contul Societății cu Răspundere Limitată „Soldi” suma de 300000 lei. Destinația plății indicată în ordinul de plată sunt lucrările de construcție.

Prin urmare, odată cu efectuarea plății Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” a recunoscut legalitatea contractelor încheiate cu Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”.

Instanța de recurs menționează că este neîntemeiată poziția instanței de insolabilitate prin care a stabilit fictivitatea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Agro”.

În acest sens, Colegiul consideră oportun de a reitera prevederile art. 221 alin. (1) Cod Civil, care statuează expres că, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

De menționat că actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 – intenția de a da

naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile, însă în situația din speță nu sunt prezente elemente ale actului juridic fictiv.

Or, contractul de preluare a datorie a produs efecte juridice în totalitate și pînă la faza executării acestuia, fapt confirmat prin ordinul de plată enunțat mai sus. Mai mult decît atît nu a fost identificată manifestarea de voință falsă și care a avut ca scop inducerea în eroare a altor persoane.

Totodată, este relevant faptul că legalitatea contractului de preluare a datorie este demonstrată și prin acțiunile Societății cu Răspundere Limitată „Soldi” rezultate din înaintarea cererii de validare a creanței în sumă de 35221,87 lei față de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolabilitate. Aceasta fiind suma restantă neachitată de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” din datoria de 335221,87 lei, în baza contractului de preluare a datoriei.

Creanța respectivă nefiind validată, la 17 octombrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” în proces de insolabilitate, privind încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” în proces de insolabilitate în beneficiul său a creanței în sumă de 35 221,87 lei.

Cît privește pretențiile recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017, instanța de recurs le califică ca fiind neîntemeiate.

Potrivit art. 66, alin. (4) din Legea insolabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, administratorul/lichidatorul poate fi, totuși, asistat de avocat sau de jurisconsult în exercițiul atribuțiilor și poate da mandat, în condițiile legii, la încheierea sau la exercitarea unor acte juridice ori procesuale care nu presupun exercițiul atribuțiilor lor exclusive.

Prin prisma normei de drept citată, instanța de recurs menționează că la materialele cauzei este anexată procura semnată de administratorul insolabilității, prin care Popaz Vera se împuternicește de a reprezenta interesele Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” în instanța de judecată, adeverința nr. 94 din 08 aprilie 2014, prin care se confirmă că reprezentantul este angajat al debitorului, precum și ordinul din 31 martie 2017, prin care s-a prelungit pînă la 30 aprilie 2017, termenul de valabilitate a contractului individual de muncă încheiat între Popaz Vera și Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către instanța de insolabilitate, însă normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, a casa hotărîrea contestată, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea urmează să fie respinsă, iar recursul declarat împotriva încheierii urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b) CPC, colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017.

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi” împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, în cadrul procesului de insolvență intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolvență împotriva Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind anularea actelor juridice, cu pronunțarea unei noi hotărîri după cum urmează:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com”, în proces de insolvență împotriva Întreprinderii Individuale „Tomailî-Argo” și Societatea cu Răspundere Limitată „Soldi”, privind anularea contractului de preluare a datoriei din 09 octombrie 2011, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Tivali-Com” și Întreprinderea Individuală „Tomailî-Argo”, în sumă de 147 424,87 lei, se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Iulia Sîrcu

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea